

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 20.5.2014.....
Sayı : 16.....

4
02ET

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uygulamalarıyla en temel insan hakkı olan yaşam hakkının ihlal edildiği bir çalışma ortamı oluşmasına zemin hazırlayan, ruhsatı TKİ'ye ait olan ve Soma Kömür İşletmeleri AŞ işletilmekte olan Manisa İli Soma İlçesi Eynez Yeraltı Kömür Ocağında mevzuatla Bakanlıklarına verilen kontrol ve denetim görevlerini yerine getirmeyerek maden emekçilerinin ölümlerine yol açan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner YILDIZ ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik haklarında Anayasanın 98 ve 99 uncu, TBMM İçtüzüğü'nün 106 ncı maddeleri uyarınca gensoru açılmasını arz ve teklif ederiz.

M. Akif Hamzaçebi
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin Altay
Sinop Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Soma'daki facianın yaşandığı kömür sahasının ruhsatı TKİ'ye ait olup, Soma Kömür İşletmeleri AŞ tarafından işletilmektedir. Soma'da 13 Mayıs 2014 günü saat 15.00 sularında meydana gelen facia ile ilgili yapılan resmi açıklamalara göre 5'i maden mühendisi olmak üzere 301 maden emekçisi yaşamını yitirmiştir.

Yaşananlara AKP iktidarının yıllardır madencilik alanında izlediği politikaların zemin oluşturduğuna kuşku yoktur.

3154 Sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bakanlığın görevlerini düzenleyen 2. maddesinde “Kamu ihtiyaç, güvenlik ve yararına uygun olarak enerji ve tabii kaynaklar ile enerjinin üretim, iletim, dağıtım, tesislerinin etüt, kuruluş, işletme ve devam ettirme hizmetlerinin genel politikasını tespit çalışmalarının koordinasyonunu temin etmek ve denetlemek,” görevine yer verilmiştir. Yine aynı Yasanın 9 uncu maddesinin (d) fıkrasında da “Faaliyetlerin iş güvenliği ve işçi sağlığı ilkelerine uygun yürütülmesini takip etmek” Bakanlığın görevleri arasında sayılmıştır. Ayrıca 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 11. maddesinde “Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, maden hakları ile ilgili bütün faaliyetlerin yürütülmesini ve vecibelerin yerine getirilmesini kontrol ve denetimini yapmak ve yönlendirmek için teknik ve mali konuları yerinde incelemek maksadıyla ihtisaslaşmış diğer Devlet kuruluşlarından da yararlanarak inceleme raporu hazırlar.” hükmü yer almaktadır.

Yani, Teşkilat Kanunu ve Maden Kanunu ile Bakanlık, bütün maden faaliyetlerinin kontrolünden ve denetiminden sorumlu tutulmuştur.

Ancak, Soma'da yaşanan faciadaki sorumluluk sadece Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının sorumluluğu ile sınırlı olmayıp Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının da önemli bir sorumluluğu bulunmaktadır.

3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2. maddesinin g ve h fıkraları ile 4857 sayılı İş Yasasının 91, 92 ve 93. Maddeleri, 5510 sayılı Kanunun 59. maddesi ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 24 ve 25. maddeleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının konuya ilişkin görev ve sorumluluk alanını düzenlemektedir.

Anayasasında sosyal devlet olduğu yazmasına, sosyal haklara Anayasasında yer vermiş olmasına karşın, yasalarca kendisine yüklenmiş olan görev ve sorumlulukları hayata geçirmediği için, başta yaşam hakkı olmak üzere temel hakları yaşama geçirecek koşulları yaratmadığı, hukuki deyişle “olumlu edim yükümlölüğü”nü yerine getirmediği için, somut olayda (Soma’da) denetim görevini eksiksiz yerine getirmemiş olması hizmet kusuru olduğu için “iř cinayeti” olarak tanımlayabileceğimiz bu facianın siyasi sorumluları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız’dır. Bu nedenle alınması gerekli önlemleri aldırmayan, denetim ve kontrollerin yeterli ve etkin bir biçimde yapılmasını sağlamayan siyasi sorumlular Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız hakkında Gensoru Önergesi verilmiştir.

